

Ne add gyerek kezébe! Tűt, hogy lenyelje? Kést, hogy megszúrja? Borotvapengét? Kisollót? Szó sem lehet róla. Semmit, ami éles és hegyes. Ne adj a kezébe semmit, ami hirtelen sebbé változik.

Ne add ezeket a verseket gyerek kezébe. Ezek éles, hegyes, hirtelen sebző versek. Nem gyereknek való, amikor a felnőtt a kés, amikor a szülő éles és hegyes, amikor nem gyors a seb, hanem lassú és hosszú: egy teljes élet.

Angyali üdvözlét -- Jeles András Az ember tragédiáját játszatta el gyerekekkel ezen a címen. A gyerekekben a tragédia csak kezdet, nem lezárás. A gyerek a gyógyulás ígérete. Talán ezért nehéz elszakadni ezektől a versektől: sebeznek, aztán gyógyítanak, aztán megint sebeznek és megint gyógyítanak.

Babarczy Eszter

Egy - nyomomba eredj
Kettő - senkinek se tetsző
Három - ha elhagy is, várom
Négy - légy
Öt - mindig beleköt
Hat - kaparja a falat
Hét - mi ez a sötét
Nyolc - ruhám tiszta korc
Kilenc - sohasem pihensz
Tíz - tiszta víz
Elönti a veríték
Nem tudja, mi jöhet még

ha anyu sír, nagy a baj
attól lesz ám hangzavar
csapkod, dobál
tökre brutál
ha anyu sír, nagy a baj

ha apu sír, nagy baj van
elbújunk a paplanban
ha kilesünk
jaj lesz nekünk
ha apu sír, nagy baj van

ha öcsi sír, nagy a baj
nem lesz vége egyhamar
a testvérem
néha kétlem
ha öcsi sír, nagy a baj

ha én sírok, nincsen baj
az már senkit nem zavar
nem kérdezik
mért bőg ez itt
ha én sírok, nincsen baj

Hosszú fehér multifilter,
vagy pedig
rövid malbi két dobozzal
kell nekik?

Apa mondta, menj a boltba,
hozz nekem!
Egyik lábad ott, a másik
itt legyen!

Homlokán a ráncok jártak
föl-le és
hangja csattant. Tudtam azt, hogy
büntetés

jár, ha mégis elfelejtem,
vagy nem azt
viszem neki; „Még egy ilyen
buta faszt!” –

mondja majd, és pofon is lesz
jókora.
Elindultam, de a hinta
még soha

nem hívott magához ilyen
lelkesen,
kicsit játszom, aztán persze
megveszem.

Szállt a lábam fel az égre,
a Napot
eltalálta, belerúgott
jó nagyot.

Hosszú rövid fehér malbi –
nincs hiba.
Szaladtam, de épp egy ugró-
iskola

volt előttem, hát kijártam,
mit nekem!
Ott egy tócsa, átugrottam
ügyesen.

Számoltam a zebracsíkot,
egy meg egy...
És a boltos apa hangján
sürgetett:

Mit kérsz, monddad gyorsan, ne tartsd
fel a sort!
Malbi...filter... van...? De ő nem
válaszolt.

Rövid kéket... azt hiszem... Na
húzz haza!
Pedig tudtam, csak az ugró-
iskola

meg a hinta... De a ráncok
énfelém
úgy indultak, egyből tudtam,
nincs remény.

Apukám azóta is csak
füstölög.
Eltűnt a Nap, egyfolytában
mennydörög.

Apukám Spockember,
gyakran falra mászik
tőlem, mondja, és hogy ebből
pofon lesz, az látszik.

Apukám Spockember,
de azt félreérti,
hogy a Spock a gyengébbet
nem bántja - megvédi.

Lendült a keze nyomban,
amikor rájuk nyitottam,
pedig mondvá volt, hogy ne.
De hát hogyan is lehetne
nem megtenni a muszájt,
mikor a félelem felzabált?
Mert hát féltem, hisz sötét volt,
a kályha is olyan furcsán szólt,
mintha lenne benne valaki.
A hasamat is nyomta a kaki,
és kint dörgött, mert mindig dörög,
és a falban is valami dübörög,
de hiába mondom, nappal semmi
nincs, mintha elbújna mindenki,
aki éjjel lármáz. Így rájuk nyitottam...
Apa hangja csattant: ugye, mondtam?!
És lendült a keze, épp a szemem alatt,
látod, itt, ahol a bőr felszakadt,
itt talált el. És csillagokat láttam,
és, nézd, közöttük ezt találtam...
Nem olyan fényes, mint a többi,
de ezt már nem lehet összetörni.

Pénteken nagy. Ő ráncos és bűdös.
Bár ebben nincsen semmi különös,
ilyen mindenki,

aki megöregszik - ezt anya mondta;
de én félek tőle, igaz, csak titokba'.
A nagyinál lenni

nem egy ünnep. De másnap, szombaton,
apu testvérével, az aztán, mondhatom,
egészen rossz.

Az ölébe ültet, és simogat folyton,
apának persze ezt hiába mondom,
azt hiszi, gonosz-

ságból nem szeretem a bácsit,
pedig ha tudná, hogy amikor ásít,
mint a trágya,

amit frissen hánytak szét a kertben,
vagy mint a kaka, ha rosszat ettem,
olyan a szája.

Vasámap pedig mindez együtt...
Anya szerint majd megszeretjük,
mert ez a család.

Hát, nem tudom..., és akkor otthon
mért mondják egymásnak folyton,
hogy a „kurva anyád”?

Itt van például az a lány
a szomszéd házból: úgy nevet,
hogy hallik mindenhol, pedig
nem egyszer pisil véreset.

Vagy a legjobb fiúbarátom;
vele minden délután focizni
a parkba járunk, na, ő aztán
mesélhetne, mi az a monkli,

ami az arcára tegnap került;
mert éjszaka, pedig tiltva volt,
benyitott a szüleihez, akik
dugtak éppen. És az a folt

se maradt megtorlatlanul,
ami a kapusunk gatyáján virít,
és kimosni persze nem lehet.
Szépen vetődött. „Ilyet itt

még nem láttam”, így egy bácsi,
és dicsérte, hogy „mint a nagyok”.
Tényleg úgy repült, robinsonáddal.
Miatta győztünk. Ő meg kikapott.

Tudod, mi hárman vagyunk a banda,
bunyózunk néha meg ilyenek.
És van sok titkunk, üveggolyónk,
és Batmanről gyjtünk képeket.

Mi hárman tudjuk csak, hogy a lány
a szomszéd házból, aki úgy nevet,
hogy hallik mindenhol, miért
pisil nem egyszer véreset.

Jól indult az a nap.
A telekre mentünk.
Ragyogott az ég felettünk.
Nagypapa fején kalap.

Alig bírt menni. Nevettem.
Anyu színes ruhában.
Apu pedig, mint általában,
káromkodott vezetés közben.

Az isten bassza meg, mondta.
Szokott baszni az isten? -
kérdeztem anyut, hiszen
ezt senki nem tanította.

Igaz, hallottam már máskor,
hogymi is az a baszás:
olyan nagy szeretni akarás
(amit anyu úgy hiányol).

Gyakran mondja apunak:
„nem szeretsz már...”. „Baszd meg!” -
aputól ez a felelet,
és hideg sör után kutat.

Szokott baszni az isten? -
Pofon jött válasz helyett.
Amit apád megtehet... -
mondta anyu. És innen-

től kezdve hallgattunk mind.
Pedig jól indult az a nap.
Nagypapa fején kalap.
Öreg szemével kacsint.

A vörös a sárgával úgy keveredik,
ahogy lemegy a nap.
Ez az alkonyat,
amikor fürdeni szoktam.
Sellő vagyok a habokban,
a kádvíz tenger,
a kád széle a part.
Sehol egy ember,
csak az a bácsi,
aki arra kíváncsi,
hogyan bukkan elő a habokból.
Először az arca,
mondja, és megérint.
Hosszú, vastag ujja
az ajkamhoz ér.
Aztán a válla. Feltérdelek.
Keskeny csípője. A víz megremeg.
Két vékonyka combja. Szellőként simogat,
ahogy elhessenti onnan a habokat.
A sellő most táncol. Terpeszbe áll.
Nem kérdi, nem tudja, a szél mit csinál.
Szétfeszíti a lángos alkonyat.
Ajándékot ígér, ha ez titok marad.

reggel fél-
hat ha fél
megtalál
üt megáll
körbenéz
nem nehéz
pók a fal
szegletében
fonja szépen
és elindul
benne a mérge
vérem a vére
véres csík amit
húz a falon ma itt
nem lesz pardon
jobb ha alszom
ujj ami rám mutat
indul az indulat
halkan mondani
fut, robog a kicsi kocsi
nyugtat a szó vele
álmodom intene
békességre
mért nincs vége
mért üt az ég dühe
nézi hogy vérzem-e

Apu telefonál. Hallom:

„bocsánat, tanárom, de tegnap
mert olyan figyelmetlen a gyerek,
rosszul lépett és leesett ...

Igen, és sajnos pont az arcán,
hiába mondom neki, figyelj
oda kérlek, ha valamit játszol ...
Igen de tudja, ha az ember rászól,

megsértődik, mert agya az semmi!
Nem érti, hogy csak jót akarunk
Persze de higgye el, tényleg nehéz vele ...
Igen, tudom, hogy a múltkor a szeme...

Baleset volt az is, emlékszik, mondtam,
A hülye bicikli, mindig az kell neki.
Száguldozik vele, mint az állat ...
Szóval holnap nem megy be, bocsánat.”

Látja, hogy ott állok és nézem.
Napszemüvegben, pont egy hete vette.
Este hazajött, ez volt az ajándék.
KidzBanz feliratú, klassz fejpántos fajta.

Azt mondták, hogy írjuk össze,
mit kérünk, miről mondunk le:

ő a szánkót és a tévét,
én meg valamennyi cédét;

ő kapja a dominókat,
mind a társast s a legókat;

én viszont a dévédéket
meg az empéhámat; végleg

öcsémé az összes poszter
(kivéve a Kevin Costner);

ő kérte a korit, én meg
viszem a számítógépet;

könyveinket így osztjuk el:
övé lesz a Harry Potter,

így az összes képregényünk
nálam marad (majd cserélünk);

én kapom a focilabdát;
ő anyámat, én az apját;

Ha egyszer kőgazdag leszek,
Mindig étteremben eszek.
Kabrióval járok-kelek,
Százmilláért házat veszek.

Míg a kérót takarítják,
Leoltok pár buta nindzsát.
Cuccozok, ha kedvem tartja,
S magasról köpök a szarra.

A feles pohárban
az apám van
ázik

hullámszik az arca
a szesz-marta
látszik

a keserű cseppek
leperegnek
mégse

szomorú az arca
ünnep van ma
vérbe

borult szemmel szótlan
néz az ujjam
mélyen

merül a pohárba
ünnep van ma
éppen

a születésnapja
nem akarja
de én

megízlelném végre
ez a vére
enyém

Találtam egy filmet... anyámat
sok idegen férfi dugja benne.
(„Vad szex” a címe; te is láttad?)
Én titokban néztem tegnap este.

Eltorzult az arca, mintha fájna,
de szép is volt közben, azt hiszem.
Vonaglott, és tátogott a szája,
és amikor túl volt mindenem,

elkente az arcán, mint a krémet,
amit a pasik spricceltek oda.
Nyelvét kidugva a szemembe nézett,
úgy, ahogy még nem nézett soha.

(Pár év múlva majd, egy hűvös este
maga mellé ültet, mert beszélni
akar velem, pedig nem szeretne,
látom rajta, mégis elmeséli,

hogyan ezért meg ezért baszták annyian ...
- csak apa azért, hogy megszülessek? -
az embernek annyi titka van ...
ők nincsenek is ... csak puszta testek ...

Dadog és sír, hogy ha van szívem,
bocsássak meg... Ugrálnak a ráncok
összemocskolt arcán. Azt hiszem,
megpuszilom; persze... megbocsátok.)

Tény, hogy vagyok,
s titok, hogy nem vagyok.
Anya mellett fekszem.
Nem ébred fel.
Végül itt találkozunk,
nem a végtelenben.
Most nem fáj,
csak van,
mint az angyalok.
Párát lélegzünk,
nyirkos délutánt.
Felsóhajt. De már nem vagyok.

kék füst a szobában
az asztalon pohár
kezemben kés
vágom a kenyeret
anyu tegnap elment
miután azt mondta
gyerek kezébe nem való
letettem a kenyeret
felálltam és odamentem
hozzá elmegyek mondta
ő a füstben nem látott
semmit sírtam kezemben újra
a kenyér és a kés
az asztalon törött
pohár égett a lámpa
megfürdök gondoltam

Összetört a nagy tükör
bent, és kint a hintaszék.
Szél jár át az ablakon,
fény törik - és mintha szép
lenne mindez, úgy mered
anyám e kihűlt, puszta tájra.
Látom kibontott haját,
és hogy lassan, mintha várna
egy szóra; vagy jelre csak...
Elapad számban a vér.
„Ó, a kurva istenit!” -
üvölt apám. Utolér.
Mondom, mintha várna, lassan,
úgy rogy térdre, mint a vad.
Néma állat. Lágy haján meg-
megcsillan a déli nap.

Akarta ezt is, mint annyi mást:
játékos délutánt, hogy legyen vele.
Kezdetben azt hitte, játék lesz csupán,
és ettől jött meg még inkább a kedve.

Arra vágyott, hogy boldog legyen.
Tiszta és selymes bőre ígerte ezt.
Két vékony kezét az ágyhoz kötözte.
Mefeszült; a teste törekeny kereszt.

Bőrén sós ízű gyöngyök gurultak.
Sűrű volt a sóhaj, amit rálehel.
Tekintetével úgy simogatott,
mint aki a kínban új titokra lelt.

Az első vágás még fájhatott talán.
Ott ránc lesz egyszer - ez jutott eszébe.
A lány viszont, ki néha véreset pisilt,
arra gondolt csak, hogy ez is az ő vére.

A száját harapta, a szemébe nézett.
(Ott álltunk mi is, és bámultuk őt,
szenvtelenül, ahogy tévét néz az ember.)
Reggel lett végre. A nyirkos lepedőt

összegyűrve hagyta. A konyhába ment.
Ott volt mindenki. Puszikat adott.
A kérdésre pedig („Hogy vagy, kicsim?”
„úgyse hiszed el”) azt mondta: „jól vagyok”.

Lennének még ép szavak.
A friss tinta ráragadt.
A hold kihunyt. Én nem alszom.
Bár lehetne, de nincs pardon.
Kihűlt szoba. Poros tükör.
Ha rám néz is, mindig dühből.
Repedt pohár, tele borral.
Édes, mégis mérget forral.

Sáros napfény vakít.

Elrejtőznek az arcok.

Puha kenyérbe mártjuk a kést.

Langyos tejben ázik a szánk.

Vastag ruhába rejtjük a testünket.

Kemény öklök csapnak az arcunkba.

Rémülten fordulunk az ablak felé.

Felébredünk a zajra.

Álmos hang ébreszti az indulatot.

Kabátujjakba kapaszkodunk.

Férfivá és nővé lettünk.

Férfivá és nővé leszünk.

Elhagytuk rég a gyermekhez illő dolgokat.

Puha kenyeret tesznek elénk.

Langyos tejjel itatjuk őket.

Vastag ruhába öltöztetnek.

Nincs több fájdalom, nincs sírás.

Nincs több kérdés.

Csak a csend.

Puha penészként telepszik ránk.

Az idők végezetéig.

Ámen.

„A **t**esti **f**enyítés alkalmá**va**l ü**gy**eljünk néhány dologra. Először is pontos**a**n meg **k**ell értetnünk a **gye**rmekekkel, hogy miért büntetjük. Félreérthetetlenül hozzuk tudom**s**ására, **m**iben járt el helytelenül. Ne mondjunk neki ilyen**e**ket, hogy rossz fiú!

Másodszor **v**igyáznunk kell arra, hogy semmiféle fizikai sérülést ne okozzunk **a gye**rmekeknek. Pozitív ráhatás az, ha a **gye**rmekek helyes viselkedéséért cukrot, gyümölcsöt kap, **n**egatív ráhatás, ha helytelen viselkedése **m**iaatt eltiltjuk a **té**vénézéstől. A büntetés pedig, ha például a **gye**rmekek csuklyászmába csípünk helytelen viselkedéséért.”

